

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ

а/с 306, Київ-32, 01032, Україна
тел.: (044) 238-6260, тел./факс: (044) 353-7841
necu@necu.org.ua | www.necu.org.ua

№ 125-1/

24.03.2011

Президенту України
Януковичу В.Ф.

Адміністрація Президента України
01220, м. Київ, вул. Банкова, 11

Відкрите звернення.

Шановний Вікторе Федоровичу!

Звертаємося до Вас як до гаранта Конституції України і Глави держави, де добробут і здоров'я населення залежить від здатності держави підтримувати безпеку атомної промисловості.

Недавні трагічні події на японській АЕС «Фукусіма - 1», так само, як і трагедія на ЧАЕС 1986 року, аварія 1979 року в США та багато інцидентів на інших АЕС світу свідчать про те, що існуючі ядерні енергогенеруючі установки, незважаючи на високий рівень технологічної досконалості, не є достатньо безпечними для людини і для природи.

У цьому зв'язку громадські екологічні організації України стурбовані планами Уряду України щодо будівництва нових атомних реакторів, створених на базі науково-технічних розробок 60-х - 70-х років минулого століття, та подовження терміну експлуатації енергоблоків вітчизняних АЕС у понад проектний термін. До того ж будівництво нових потужностей ядерної енергетики загострить ситуацію з водними ресурсами України, яка за міжнародною класифікацією, вважається однією з найменш забезпечених водою країною у Європі.

Ми вимагаємо створення за ініціативою Президента та РНБОУ експертної групи з широким залученням громадськості для перегляду як Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, так і політики держави щодо подальшого розвитку ядерного промислового комплексу.

Події, що розгорнулись в Японії, з 11 березня 2011 року сколихнули весь світ і черговий раз змусили людство переоцінити роль та безпеку ядерної енергетики. Той факт, що увага всього світового співтовариства й досі звернена більше на події навколо АЕС «Фукусіма-1» ніж на колосальні жертви та руйнування, які спричинив землетрус та цунамі, свідчать про ступінь реального занепокоєння як фахівців, так і звичайних громадян щодо небезпеки об'єктів атомної енергетики. На згаданій японській АЕС катастрофа була спричинена потужним не прогнозованим землетрусом, який являє лише одну із загроз, що призводять до нештатних ситуацій на АЕС. До аварій та катастроф можуть призводити й інші непередбачені чинники, про що свідчить світовий досвід використання «мирного атома». Жодний з існуючих типів реакторів не розрахований на всі непередбачувані ситуації, а нові – підвищують ступінь безпеки, але абсолютно не виключають ризики.

Події в Японії спровокували дискусії з переосмислення ролі та безпеки ядерної енергетики в світі. Країни ЄС, зокрема Франція, Німеччина, Велика Британія та Болгарія, а також інші держави вже заявили про перегляд норм ядерної безпеки в своїх країнах. Франція, серед іншого, ухвалила рішення про заміщення всіх існуючих реакторів на більш безпечні реактори 3-го покоління. Російська Федерація запроваджує додаткові заходи безпеки. Уряди Швейцарії, Венесуели та КНР призупинили

свої ядерні програми. У ФРН призупинено роботу 7-ми ядерних блоків. В рамках міжнародних ініціатив, Франція та Німеччина ініціюють обговорення перспектив розвитку ядерної енергетики у групі G20.

Не викликає сумнівів, що повторення подібної трагічної події в Україні здатне завдати удару з непоправними наслідками для народного господарства та навколишнього середовища України.

Україна, як країна, котра найбільше постраждала від безпрецедентної в історії людства техногенної аварії, мала б першою зробити відповідні висновки з катастрофи на АЕС «Фукусіма» та переглянути національні плани розвитку атомної енергетиці (Енергетична стратегія України на період до 2030 року, яка передбачає будівництво 22 нових ядерних реакторів є однією з найамбітніших програм ядерного розвитку в світі). На жаль, поведінка та риторика Уряду України після японської катастрофи дивує. Так, 14 березня 2011 року Прем'єр-міністр України Азаров, перебуваючи у Туреччині, заявив, що темпи розвитку ядерної енергетики України не будуть переглянуті. При цьому М.Я. Азаров навіть не згадав проблем безпеки на АЕС! На думку громадських екологічних організацій, подібні заяви є абсолютно безвідповідальними та аморальними як для країни, яка вже 25 років не може подолати наслідки катастрофи на Чорнобильській АЕС.

Рішення Уряду України щодо планів розвитку ядерної енергетики ґрунтуються на науково-технологічній базі 70-х років, що робить їх морально застарілими, неефективними та в кінцевому рахунку небезпечними. В подібній ситуації ядерна енергетична галузь завжди буде потребувати значних державних дотацій. Зараз в Україні є надлишкові встановлені потужності, що дає шанс та час на впровадження енергоефективних заходів та підготовки країни до переходу на сучасні рішення. Найближче десятиріччя економіка України може зростати без збільшення попиту на електроенергію

Шановний пане Президент! Звертаємося до Вас з проханням втрутитись у ситуацію та вимагаємо:

- Невідкладно скликати спеціальне засідання Ради національної безпеки та оборони України з широким залученням незалежних експертів та громадськості для наданні оцінки подіям в Японії та вироблення рішення щодо розвитку атомного промислового комплексу України;
- Вжити заходів щодо зупинки реалізації Угоди між Урядами України та Російської Федерації щодо добудови енергоблоків №3-4 Хмельницької АЕС з метою більш ґрунтовного опрацювання питань безпеки;
- Ініціювати у Верховній Раді України мораторій на подовження експлуатації енергоблоків АЕС України у понадпроектний термін.

Події, які досі розгортаються у Японії навколо АЕС «Фукусіма-1» свідчать про те, що безпечних ядерних реакторів не існує. У 2006 році Уряд України прийняв Енергетичну стратегію України на період до 2030 року, яка закріплює пріоритет розвитку енергетичної галузі на ядерній енергетиці, що несе загрози національній безпеці України. Досвід розвинутих країн свідчить, що ставка на енергозбереженні, зниженні енергоємності економіки та втрат всіх видів енергії може прискорити економічний розвиток, підвищити конкурентоспроможність промислового виробництва та знизити навантаження на навколишнє природне середовище.

Просимо звернути увагу на те, що нехтування думкою громадськості, усунення її від прийняття найважливіших державних рішень (до яких, безумовно, належать і питання розвитку ядерного комплексу країни) призводить до напруги у суспільстві, недовіри до влади та органів державної влади, відповідальних за безпеку експлуатації ядерних об'єктів України, порушення прав людини відповідно до Організації конвенції, та спричинює додаткові ризики для життя й здоров'я нинішніх і прийдешніх поколінь.

Національний екологічний центр України (м. Київ)
Віктор Мельничук

За дорученням:

Асоціація "Дитяча екологічна організація "Легіони Землі" (м. Львів)
Володимир Приступа

ВЕГО «Мама-86» (м.Київ)
Ганна Голубовська-Онісімова

Громадський комітет національної безпеки України (м. Київ)
Олексій Толкачов

ГО "Інтер-Еко" (м. Вінниця)
Вадим Гончарук

ГО "Шлях" (м. Житомир)
Михайло Кавун

Дитяча Екологічна Асоціація "Зелена Країна" (м. Горлівка)
Римма Агейкіна

Дитячий екологічний центр «Романтик» (м. Суми)
Тетяна Булат

ЕГО «Зелений світ» (м. Чортків)
Олександр Степаненко

Еколого-культурний центру "Бахмат" (м. Артемівськ)
Володимир Березін

Марганецька міська організація УЕА "Зелений світ"
Микола Вітько

МБО "Зелений Кіт" (м. Вінниця)
Олександр Коц

ММГО «Екоклуб» (м. Рівне)
Мартинюк Андрій

Союз громадських природоохоронних організацій Черкаської області
Олександр Роджа

Українська екологічна асоціація "Зелений світ"
Микола Коробко

Хмельницька обласна організація Українського товариства охорони природи
Юрій Резніков